

DL-001-001209

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Political Science : Paper - III

(Introduction of Political Science) (Core)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001209

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours

[Total Marks : 70

૧ M.C.Q.

૨૦

(૧) કાયદાનું ઉદ્ભવ સ્થાન કયું છે ?

- (A) રીવાજ (B) દાબજૂથ
(C) સમાજ (D) રાજા

(૨) આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદાનું ઉદ્ભવ સ્થાન કયું છે ?

- (A) રોમન કાયદો (B) બંધારણીય કાયદો
(C) જાહેર કાયદો (D) વહિવટી કાયદો

(૩) આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદાનું કાર્યક્ષેત્ર શું છે ?

- (A) વ્યક્તિગત કાયદો
(B) બંધારણીય કાયદો
(C) શાંતિ અને યુદ્ધ સમયના કાયદા
(D) રીવાજ

(૪) આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદાનાં પિતા કોણ ગણાય છે ?

- (A) લાસ્કી (B) પ્લેટો
(C) એરીસ્ટોટલ (D) હુગો ગ્રોશિયસ

(૫) નીચેનામાંથી સ્વતંત્રનો પ્રકાર કયો છે ?

- (A) નાગરિક સ્વતંત્રતા (B) કાયદો
(C) લોકશાહી (D) રાજકીય કાયદો

- (૬) નીચેનામાંથી સમાનતાનો પ્રકાર કયો છે ?
- (A) સમતા (B) ન્યાયાધીશકૃત કાયદો
(C) આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદો (D) સામાજિક સમાનતા
- (૭) મૂળભૂત હક્કોનું રક્ષણ કોણ કરે છે ?
- (A) બંધારણ (B) રાષ્ટ્રસંઘ
(C) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘ (D) મ્યુનિસિપલ લૉ
- (૮) માનવ હક્ક દિન તરીકે કયો દિવસ ઉજવવામાં આવે છે ?
- (A) ૧૦, જાન્યુઆરી (B) ૧૦, ડિસેમ્બર
(C) ૧૫ માર્ચ (D) ૧૦ જૂન
- (૯) નીચેનામાંથી ભારતનાં બંધારણો આપેલ મૂળભૂત હક્ક કયો છે ?
- (A) આર્થિક સમાનતા (B) સ્વતંત્રતાનો અધિકાર
(C) સરકારનાં કાયદાઓ (D) કુદરતી હક
- (૧૦) નીચેનામાંથી ભારતનાં બંધારણમાં આપેલ મૂળભૂત ફરજ કઈ છે ?
- (A) માનવ અધિકાર (B) રાષ્ટ્રધ્વજને માન આપવું
(C) કાનૂની હક્ક (D) કુદરતી હક્ક
- (૧૧) રાજકીય હક્ક એટલે શું ?
- (A) શિક્ષણનો હક્ક (B) ફરવાનો હક્ક
(C) વાણી સ્વાતંત્ર્ય (D) ચૂંટણીમાં ભાગ લેવાનો
- (૧૨) 'હક્કો સામાજિકજીવનની એવી જરૂરિયાત છે, જેના વિના કોઈપણ મનુષ્ય સામાન્ય રીતે પોતાની શ્રેષ્ઠતા સિદ્ધ કરી શકતો નથી' - આવું કોણે કહ્યું ?
- (A) હેરાલ્ડ લાસ્કી (B) ઓસ્ટીન
(C) બર્ક (D) ટી.એચ.ટ્રીન
- (૧૩) 'કાયદો એટલે શ્રેષ્ઠ તરફથી કનિષ્ઠને અપાતી આજ્ઞા' - આવું કોણે કહ્યું ?
- (A) ઓસ્ટીન (B) વુડ્રો વિલ્સન
(C) લાસ્કી (D) ગીલક્રિસ્ટ

(૧૪) 'રાજ્યોના અરસ-પરસનાં સંસ્કૃત સંબંધોનાં વર્તનને ઘડતા નિયમોને આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદો કહે છે' - આવું કોણે કહ્યું ?

- (A) હ્યુગો ગ્રોશિયસ (B) લોરેન્સ
(C) જહોન લૉક (D) બેન્થામ

(૧૫) 'સ્વતંત્રતા એટલે અંકુશનો અભાવ એવો અર્થ થતો નથી' આવું કોણે કહ્યું ?

- (A) જહોન લોક (B) સ્ટુઅર્ટ મીલ
(C) હેરાલ્ડ લાસ્કી (D) સ્ટુઅર્ટ મીલ

(૧૬) 'સ્વતંત્રતા એટલે સરકારની વધુ પડતી દરમિયાનગિરી વિરુદ્ધની સ્થિતિ' આવું કોણે કહ્યું ?

- (A) લાસ્કી (B) સ્ટુઅર્ટ મીલ
(C) જહોન લોક (D) જહોન સીલી

(૧૭) 'જે પ્રજાને વિશ્વાસપાત્ર સમાચાર મળતા નથી તે પ્રજા વહેલી કે મોડી સ્વતંત્રતા વિનાની બની જાય છે' - આવું કોણે કહ્યું ?

- (A) હેરાલ્ડ લાસ્કી (B) જ્યોર્જ વોશિંગ્ટન
(C) વૂડ્રો વિલ્સન (D) જહોન સીલી

(૧૮) કાયદાના પાલન પાછળ કોનું પીઠબળ હોય છે ?

- (A) લોકોનું (B) રાજ્યની સત્તા
(C) ધર્મ (D) સમાજ

(૧૯) રાજ્ય મતાધિકાર કોને આપતું નથી ?

- (A) સૈનિક (B) નિરક્ષરને
(C) અસ્થિર મગજની વ્યક્તિને (D) આમાંથી એકપણ નહીં.

(૨૦) જન્મતાની સાથે, બિનશરતી અને ભેદભાવ વિના જે હક્કો મળે છે, તેને કેવા હક્કો કહેવાય છે ?

- (A) મતાધિકાર (B) રાજકીય
(C) સામાજિક (D) મૂળભૂત

૨ કાયદાની વ્યાખ્યા આપી, તેના ઉદ્ભવ સ્થાનોની ચર્ચા કરો. ૧૦

અથવા

૨ કાયદાની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.

૩ સ્વતંત્રતા એટલે શું? તેના પ્રકારોની ચર્ચા કરો. ૧૦

અથવા

૩ સમાનતા એટલે શું? તેનાં પ્રકારોની ચર્ચા કરો.

૪ (અ) ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ એક) ૮

(૧) આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદો

(૨) રાષ્ટ્રીય કાયદો

૪ (બ) ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ એક) ૮

(૧) કાયદાનું શાસન

(૨) મૂળભૂત ફરજો

૫ ટૂંકા ઉત્તર આપો (કોઈપણ બે) ૧૪

(૧) મૂળભૂત હક્કો એટલે શું?

(૨) મૂળભૂત ફરજો એટલે શું?

(૩) આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદાનાં ઉદ્ભવ સ્થાનો જણાવો.

(૪) કાયદો અને નીતિમત્તાની ચર્ચા કરો.

ENGLISH VERSION

1 M.C.Q.

20

- (1) Which is the origin element of law ?
  - (A) Customs
  - (B) Pressure groups
  - (C) Society
  - (D) King
- (2) Which is the origin element of the International law ?
  - (A) Roman Laws
  - (B) Constitutional Laws
  - (C) Public Law
  - (D) Administrative Law
- (3) What is the scope of International Law ?
  - (A) Individual Law
  - (B) Constitutional Law
  - (C) Rules at the time of war and peace
  - (D) Customs
- (4) Who is known as the father of International Law ?
  - (A) Laski
  - (B) Plato
  - (C) Aristotle
  - (D) Hugo Grocius
- (5) Which is the type of liberty out of the followings ?
  - (A) Civil Liberty
  - (B) Law
  - (C) Democracy
  - (D) Political Law
- (6) Which is the type of equality out of the following ?
  - (A) Equity
  - (B) Judge made law
  - (C) International Law
  - (D) Social equality
- (7) Who does protect the fundamental rights ?
  - (A) Constitution
  - (B) League of Nations
  - (C) U.N.O.
  - (D) Municipal Law

- (8) Which the day celebrating as a Human Rights day ?
- (A) 10 January (B) 10 December
(C) 15 March (D) 10 June
- (9) Which is the fundamental right of Indian constitution out of the following ?
- (A) Economic Equality (B) Right to Liberty
(C) Government rules (D) Natural rights
- (10) Which is the fundamental duty in the Constitution of India out of the following ?
- (A) Human rights
(B) To give respect to National Flag
(C) Legal rights
(D) Natural rights
- (11) What is Political Right ?
- (A) Right to education (B) Right to roaming
(C) Right to speak (D) To take part in election
- (12) Rights are those the necessities of social life, without which generally human being cannot prove himself best ?
- (A) Herald Laski (B) Austin
(C) Burk (D) T.H. Green
- (13) "Law means the order given by the best to the worst".
- (A) Austin (B) Woodrow Willson
(C) Laski (D) Gilcris
- (14) "The rules deciding reciprocal civilized relations of behavioural law among states is called internation law".
- (A) Hugo Grocious (B) Lorence
(C) Jhon Lock (D) Bentham

- (15) "Liberty does not mean no-control."
- (A) Jhon Lock   (B) Stuart Mill
- (C) Herald Laski   (D) Stuart Mill
- (16) "Liberty means the situation against too much government", who said that ?
- (A) Laski   (B) Stuart Mill
- (C) Jhon Lock   (D) Jhon Seeley
- (17) "The people who do not get trustworthy news become sooner or later freedomless", who said that ?
- (a) Herald Laski
- (B) George Washington
- (C) Woodrow Willson
- (D) Jhon Seeley
- (18) Which is at the back behind the obeisance of law ?
- (A) Public   (B) Power of state
- (C) Religion   (D) Society
- (19) To whom state don't give voting rights ?
- (A) Soldier   (B) Iliterate
- (C) Abnormal person   (D) Not any one
- (20) What called the rights, the rights which one gets with birth, unconditionally and without discrimination ?
- (A) Right to vote   (B) Political
- (C) Social   (D) Fundamental

- 2** Give the definition of law and discuss its origin elements. **10**
- OR**
- 2** Explain the characteristics of law. **10**
- 3** What is liberty ? Discuss its types. **10**
- OR**
- 3** What is equality ? Discuss its types. **10**
- 4** (a) Write short notes : (any one) **8**
- (1) International Law
- (2) National Law.
- (b) Write short notes : (any one) **8**
- (1) Rule of Law
- (2) Fundamental duties.
- 5** Answer in brief : (any two) **14**
- (1) What is fundamental rights ?
- (2) What is fundamental duties ?
- (3) State the origins of International Law.
- (4) Discuss the law and morality.
-